

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमहालक्ष्म्यै नमः

श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे
॥ यमकस्तबकः चतुर्दशः ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमहालक्ष्म्यै नमः

॥ यमकस्तबकः चतुर्दशः ॥

यशस्विनीमुपासीय यदुनाथसधर्मिणीम् ।
यमकं कथयन्त्यार्या यत्पदं कल्पशाखिनः ॥ 14.1 ॥

दयासंपूर्णहृदया मया कृतमनामया ।
रमा गुणेन परमा स्तवं गृह्णातु वास्तवम् ॥ 14.2 ॥

मातस्त्वदङ्घ्रौ मम देहि भक्तिं
माऽतः परस्मिन् हृदयं प्रसाङ्गीत् ।
सा कंसशत्रोर्दयिते शुभेन
साकं चरीकर्त्यशुभप्रशान्तिम् ॥ 14.3 ॥

रमाऽरमापत्तिमपास्यतां मे
दयोदयोपेक्षितभक्तमन्तुः ।
मुदामुदारां च दिशेत् समृद्धिं
नतानतापान् कुरुते यदीक्षा ॥ 14.4 ॥

रमे पदाब्जे तव ते मनोरमे
नमेयमुच्चैरितरा गतिर्न मे ।
सुरेश्वरो यद्भजनेन भासुरे
पदे पुना राजति दैत्यलोपदे ॥ 14.5 ॥

उदारविभवा भवामयहरा
हरादिमहिता हिताय कमला ।

सुधौघसदृशा दृशा शुभदया
दयालुरधुना धुनातु दुरितम् ॥ 14.6 ॥

घनाघनाभस्य घनाघनाशिनः
सदा सदाशारसदा सदाढ्यधीः।
हिताहिताक्षर्या रहिताहिता मनो -
रमेऽरमेवाचर मे रमे मुदम् ॥ 14.7 ॥

सरोरुहारामगृहां सुमल्लिका -
सरोरुहारां कमलां मधुद्विषः।
भुजान्तरामोदकरीं नुमः क्षमा
भुजां तरामोऽनुसृतिं व्यथाम्बुधिम् ॥ 14.8 ॥

नृपो निरास्थः सुमनोजने यो
मनोजनेयो न हि तेन मेऽर्थः।
स्थितां प्रणम्यासमुरस्यहं तु
मुरस्य हन्तुः स्वयमिन्दिरे त्वाम् ॥ 14.9 ॥

दृष्टिर्दयैकावनि ते रमे नः
छिनत्तु विष्णोर्वनितेऽरमेनः।
भवं तवास्येयमपीडनेन
कुतः क्षतिर्मे यमपीडनेन ॥ 14.10 ॥

कुभूभुजां सम्प्रति माननेन
फलं सुधांशुप्रतिमानने न।
शुभं प्रयच्छाविकलं कलेश -
स्वसस्त्वहं स्यां विकलङ्कलेशः ॥ 14.11 ॥

करोतु मोदं कमला समुन्मिषत् -
कलाविलासा रसिनी विभावसौ।

कृपानिधौ वेङ्कटशैलनायके
कलाविला सारसिनी विभावसौ ॥ 14.12 ॥

योगाय यो गायति भावुकेन
रामे वरामेव हरेस्तवाख्याम्।
नालीक नालीक सवित्रि धाम
तेनाक्षतेनाक्षयमाप्यते तत् ॥ 14.13 ॥

नृणां दृशः सार्थयितुं तवाभूत्
रमे यदेहा नरमेयदेहा।
प्राप्ता तदा त्वं फणिराजशैल -
वनालिकेलां नवनालिकेराम् ॥ 14.14 ॥

त्वयाश्रितस्यात्र परत्र चोच्चै -
रकारि रामे नरकारिरामे।
गोपालकं त्वं नयसे रसं या
गवा समेतं नगवासमेतम् ॥ 14.15 ॥

शुद्धया त्वदभिधासहस्रकं
यो गिरा जपति ना समन्ततः।
त्वं विदुर्हरिसखि त्रयीविदो
योगिराजपतिना समं ततः ॥ 14.16 ॥

दानश्रिया विहसितामरसालये तां
तापापहां जननि तामरसालये ताम्।
पादद्वयीं स हि भजेद्रुचिरागमां ते
यस्यास्ति निर्मलधियो रुचिरागमान्ते ॥ 14.17 ॥

वशितसर्वजगत्पतिरक्षया
दृगशुभं तव लुम्पति रक्षया।

हृदयमुज्झतु देवि न मामकं
त्वदिनमन्यमितो विनमाम कम् ॥ 14.18 ॥

त्यजति यच्छुभलाभवती न तान्
जननि मत्प्रभृतीन् भवती नतान्।
मिलति मे न यथा मतिरंहसा
मम तथा दयतामतिरंहसा ॥ 14.19 ॥

पद्मेऽस्तु तुभ्यं प्रथमा नमस्या
स्थिरं फलं हि प्रथमानमस्याः।
विधाय मान्यामहतामहं तां
हराम्यरीणां महतामहन्ताम् ॥ 14.20 ॥

भवत्यजेयं तनुतेऽजसेव्या
जनाय लोकं दययैव तं श्रीः।
भवत्यजे यं तनुतेजसे व्या -
ध्यघोज्झितं मे कुहदेऽपि दत्ते ॥ 14.21 ॥

निधाय भवती दृशं नवसरोजपत्रायतां
श्रितं हरिपुरन्धि मां हृतनमद्विपत् त्रायताम्।
न मां किल विना त्वयाऽवति तमः कदम्बादयः
कठोरहृदयो हरिःखलजनेऽस्मदम्बादयः ॥ 14.22 ॥

न स माधवस्तव गुणानसमा -
यतनेत्र एव कमलायतने।
क्षमतेऽभिधातु मतिदक्षमतेः
स्तवनाय कः पटुमतिस्तव ना ॥ 14.23 ॥

भवती जगदम्ब कृतार्तभवो -
परमा परमा परमा परमा।

कुहदोऽद्रितटीमवनाय कृपा -
महिता महिता महिता महिता ॥ 14.24 ॥

रमा रमा रमा रमाध्युपासितं यमर्णवात्।
धियो हरिं वृषाचलोत्तमेतमेतमेत मे ॥ 14.25 ॥

त्रातुमप्रच्युता वारिजातेक्षणा
त्वं नतात् ध्वस्तदेवारिजातेक्षणात्।
पातकादिन्दिरे पाहि मां शोभित -
श्रीरघ ध्वान्तलोपा हिमांशोऽभितः ॥ 14.26 ॥

मन्दारा मन्दारा मन्दारा मन्दारात्
व्याधिघ्ना दैत्यारेः शेषाद्रिं तं प्राप्ताः।
सारावा सारावा सारावा सारावा -
गालीढा शृङ्गालीः यस्यार्तान् सन्त्रातुम् ॥ 14.27 ॥

शमदमौ मदमौढ्यहरौ वहन्
मधुरिपुं धुरि पुण्यकृतां स्थितः।
विनमतीनमतीव तवार्चको
निजगदं जगदम्ब जहाति च ॥ 14.28 ॥

जननि त्वया परिचरत्
सुरकिन्नरकान्तया नयजुषा स्तुतया।
हृदि मे विना किमपि क्लृप्तनमन्
नरकान्तया न यजुषा स्तुतया ॥ 14.29 ॥

त्वमेव सेव्याऽसि दृशैव ते स्थिरं
रमे यतो यादवनायके बलम्।
उरो हि शौरेरुदधेस्त्वमग्रही
रमेय तोयादवनाय केवलम् ॥ 14.30 ॥

सारसं श्रितवतीं ससारसं -
 माननां हिमकरोपमाननाम्।
 देवतां प्रणमतो मुदेव तां
 वेदनादमहितां न वेदना ॥ 14.31 ॥

सा मयि देयादीक्षां
 रमार्त रक्षार्थमाददे या दीक्षाम्।
 यत्पदजलजनतानाम्
 अपि सुगमं दिव्यधाम जलजनतानाम् ॥ 14.32 ॥

कमले राजीवानां
 कुले स्थिता त्वं गतिः परा जीवानाम्।
 जगदाराध्या यन्ति
 श्रेयस्त्वां ये कृतादरा ध्यायन्ति ॥ 14.33 ॥

किमपि महोदारेषु
 प्रथमं मधुवैरिणो महो दारेषु।
 जयति सपर्या यस्य
 स्थिरफलदात्री सुरद्रुपर्यायस्य ॥ 14.34 ॥

विधृतां हरिणाङ्गेन
 त्वां प्रतिवददाननां हि हरिणाङ्गेन।
 प्रणमन् जननि बिडौजाः
 जनो भुवि स्यात् स्वबन्धुजननिबिडौजाः ॥ 14.35 ॥

कलशोदधिकन्या यं
 पश्यति विद्यात् स तावदधिकन्यायम्।
 जितकथकवितानेन
 त्रयीविदा लभ्यते च कविताऽनेन ॥ 14.36 ॥

श्रीः सेवानरकेषु
 त्वयाऽर्थ्यतां हरिरिताढ्यवानरकेषु।
 मां विनिपात्य न घोराः
 शुचो यथा नयति किन्तु पात्यन घोराः ॥ 14.37 ॥

सततविकाराकल्पं
 प्राप्तोऽहं देहमम्ब काराकल्पम्।
 कुभवादाशु भवत्या
 स्वयमुद्धार्यो रमे सदा शुभवत्या ॥ 14.38 ॥

सारासाराज्ञान -
 स्थानेन किमस्ततेजसा राज्ञा नः।
 श्रीस्त्वयि मानसमेतत्
 न्यस्येम विमुक्तयेऽभिमानसमेतम् ॥ 14.39 ॥

व्यक्तिं विन्देमहि ताम्
 इन्द्रादिसुरैर्नवारविन्दे महिताम्।
 मध्यमतारकवर्णे -
 ऽभिहिता या नखजितोरुतारकवर्णा ॥ 14.40 ॥

हतसदरिद्रव्याधिः
 श्रितजनमुच्छिन्नदुर्दरिद्रव्याधिः।
 अतुलकृपा या देव -
 प्रणुता सा मां रमाऽत्र पायादेव ॥ 14.41 ॥

शोषितभवनदयाग -
 स्तन्येशः कचजितोत्प्रभवनदयागः।
 सोऽनभिभवनदयागः
 सोद्वाऽवति पद्मयाऽऽत्मभवनदयागः ॥ 14.42 ॥

त्वां हि सुधी राजयति
 स्तुतां स्तवैर्यः प्रमानिधी राजयतिः।
 भवति स धी राजयति
 श्रीः स्तंभभुवोऽत्र सोदधीरा जयति ॥ 14.43 ॥

भक्ततमानायतया
 दृक् तव कमले सुरोत्तमानायत या।
 विश्रुतमानायतया
 शमय भवं श्रेयसेऽसमानाय तया ॥ 14.44 ॥

श्रीः परभागवतीयम्
 अभिष्टुता सा मुकुन्दभागवती यम्।
 फणिवृषभागवतीयं
 पश्यति भजते पदं स भागवतीयम् ॥ 14.45 ॥

तृड्या तनयाचार्याः
 अहितेनान्तस्त्वयाऽब्धितनया चार्या।
 त्वं चित्त न याचार्या
 प्रभृतीरितरा नमच्छ्रुतनयाचार्याः ॥ 14.46 ॥

मां हरिरामाऽऽयतया
 दृशा पुनात्वेनसां विरामाय तया।
 प्रथिततरामायतया
 काकेऽप्यसुरे कृपां परामायतया ॥ 14.47 ॥

राशेर्वारामस्य
 श्रीस्त्वं दुहिताऽथ चोत्सवारामस्य।
 अवनिभवा रामस्य
 प्रिया धियं नः सदोषवारामस्य ॥ 14.48 ॥

हरिसुरदारुण्ये नः
 स्थितिमुषि वल्लिवदभूद्यदारुण्येन ।
 भृतवन्दारुण्येन
 त्वीडे दैवतमसङ्गि दारुण्येन ॥ 14.49 ॥

श्रीर्हितकरवाणी यान्
 पश्यति तेभ्यो नमांसि करवाणीयान् ।
 हृतशोकरवाणीयान्
 हातुमनर्थान् सुमप्रकरवाणीयान् ॥ 14.50 ॥

महोदयाऽऽसारभुजात्वयातया
 महोदया सारभुजा त्वया तया ।
 विलोपकारातिशयास्तदे विभा -
 विलोपकारातिशयास्त देवि भा ॥ 14.51 ॥

सुरक्षया देवहिता दृशावमा -
 सुरक्षयादेव हि तादृशाऽव मा ।
 मुदा रमे धेहि गिरा विहानता -
 मुदारमेधेऽहिगिराविहानता ॥ 14.52 ॥

केवलं तुच्छविमता हरिणा क्षितवामताः ।
 के वलन्तु च्छविमता हरिणाक्षि तवामताः ॥ 14.53 ॥

वैरस्य हानिदानेन मान्यासाध्येन साऽद्य तु ।
 वैरस्यहानिदानेन मान्या साध्येन सा द्यतु ॥ 14.54 ॥

वृषाचलेऽशङ्करतोद्यमान -
 वृषाचले शङ्करतोद्यमा न ।
 वृषाचलेशं करतोद्यमान
 याम्बात्यजो वष्टि दृशो गिरस्ते ॥ 14.55 ॥

राजीवायतना परत्र महतीं कुर्यान्मुदे नः कृपा
 राजीवायतनागबाहुरघ हृत् कृष्णो न देवोऽपरः।
 रा जीवाय तनाविहापि सुखदा शुद्धा तथैवार्प्यते
 राजीवायत नायकं फणिगिरेर्याऽसौ दयास्रोतसाम् ॥ 14.56 ॥

कौमारमारचयतः सफलं तपोऽस्य
 सा मारमारकनुतस्य वृषाचलेन्दोः।
 रामा रमा रहितकोपतया कृतास्मत् -
 क्षेममारमारविसुधांशु जयत्यवन्याम् ॥ 14.57 ॥

कलितमसारमनाशा -
 ध्यायामहितं न रामरामान्यम्।
 कलितमसारमनाशा
 ध्यायाम हि तन्नरामरामान्यम् ॥ 14.58 ॥

सारसेन महितापहारिका -
 सारसेनमहितापहारिका।
 सारसेन महिताप हारिका -
 ऽनन्तगा जयति याऽनघा रमा ॥ 14.59 ॥

त्वं गतिं जननि यच्छ वैभवी
 मा नयाऽमितरसा महो दया।
 मानयामि तरसामहोदया
 मानयामितरसामहोदया ॥ 14.60 ॥

मारमातरणिमानमस्यतां मा रमातरणिमानमस्यताम्।
 मारमातरणिमानमस्यतां मारमातरणि मानमस्य ताम् ॥ 14.61 ॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे यमकस्तबकः चतुर्दशः ॥